

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 15. SIERPNI 1797 R. WE WTOTEK.

Z Wiednia 31. Lipca.

(z Gazety Hamburgskiej.)

Był tu w tych dniach Margrabia S. Gallo z Udine, zaraz się udał do Cesarza, a podługim z nim rozmowieniem się do Ministra stanu Thuguta, z którym konferencya znaczny także przeciąg czasu trwała. Wiele osob uważało, że twarze osob dworskich i wspomnianego S. Gallo wcale nie były wesołe. — Dalsze negocyacye o pokoy we Włoszech znacznym trudnościom podpadają. Francuzi chcą przyłączyć Mantue do Rzplitey Cisalpińskiej, lubo w przedugodnych warunkach pokoyu przyrzeczone bydź miało, że ta forteca Austrii oddana będzie. Republikanie zaś mówią; Cesarz zezwolił na ustanowienie nowej Rzplitey we Włoszech, a zatym i na iey exystencyą, ta zaś wcale nie może bydź trwać, jeżeli Mantui za fortecę pograniczną mieć nie będzie, Austriya procz tego ma tak znaczną nagrodę przez zajęcie Istrii i Dalmacyi. — Te i inne trudności z strony Francuzkiej pochodzące przy wielkim interessie domu Austriackiego, w okolicznościach krajow Włoskich obawiać się każą, ażeby znowu do nieprzyjacielskich krokow nie przyszło. — Gen: Mack w ważnych zleceniach do armii Włoskiej posłany został. — 14 batalionow rezerwowych w Czechach dotychczas będących mają wkrótkim czasie ku granicom Włoch marszerować. Hrabia Cobenzel nadzwyczajny Posł Cesarzski przy dworze Petersburgkim niedawno tu przybył — W Dalmacyi nasi w niektórych miejscach

odparci zostali od mieszkańcow tamtejszych. —

Z Londynu 25. Lipca.

Względem negocyacyi pokoyu w Lille codziennie w publicznych pismach wiele listow i doniesień czytamy, lecz te są po większej części dziełem spekulatorów na bank lub giełde kupiecką. Wielkie żądania Francuzow i odmiana w Ministerium tey Rzplitey, zdaie się, że nadzieie pokoyu zmniejszyają. Naywiększa trudność w tym zachodzi, że Anglia nie chce powrócić Przyłądka Dobrej Nadziei i Trincomale. — Boleźń i nadzieia publiczności między pokoyem i woyną do naywyższego doszły już stopnia. — Kilka tygodni czasu zadecyduje. — Posłaniec Austriacki do Lille przybyły, uwiadomił Lorda Malmesbury o wszystkim co zaszło w Montebello przy negocyacyi o pokoy i o stanie rzeczy we Włoszech. — Względem używanego tytułu od naszego Monarchy Krola Francyi, z początku traktowania w Lille zaszły także spory, potym jednakże mniej na to uważano. — Okręt jeden z Halifax do Clyde przypłynawszy potwierdził wiadomość, że część flotty Hiszpańskiej z Północney Ameryki zabrana od naszych została. Angielski wojenny okręt Experiment zdobył z niey trzy Hiszpańskie kupieckie i do Halifax zaprowadził, nakładowane były bawełną. Zawinął tam także okręt tegoż narodu wany Melville z Havannach płynący, a od kilku razem naszych fregat zabrany, na nim pieniądze znayduwały się, reszta R.

flotty Hiszpanow z 6. okrętow składająca się uszła szczęśliwie. — Rownie pomyslane mamy doniesienie z *Falmouth* od *P. Warren*, który 7. Francuzkich transportowych statkow z *Nantes* z żywnością dla flotty Breteńskiey płynących zabrakł, Francuzką fregatę przy *Penmarks* na piaski zapędził (miała 36 armat) i korwetę o 12 działach zabrakł. — Wczoray admiralicya odebrała wiadomość przez telegraf, że flotta kupiecka z Indyow wschodnich powracająca szczęśliwie do naszych brzegow zawinęła. Mieszkańcy wyspy *Jersey* bardzo się obawiają czynionych na brzegach Francyi przygotowań do wylądowania. — Z *Gibraltaru* piszą, że Hiszpani wielki ciąg pomieszkzań podziemnych dla woyska wewnątrz swych fortyfikacyi porobili i codzień w obozie więcey namiotow rozbiłają, sądząc z spojrzenia liczba ich do 20,000 wynosić może. — Woysko nasze będące dawniey na wyspie *Elbie* do *Gibraltaru* jest przewiezione. W porcie tym wiele jest handlowych okrętow, a że będące w znaczniejszey troche odległości od fortyfikacyi bronione byđz nie mogą, obawiać się przeto wypadu, ażeby ich Hiszpanie podpalic nie chcieli.

Kilka wojennych okrętow popłynęło w tych dniach z *Harwich* na morze zapewne dla wzmocnienia flotty Admirała *Duncan* przy brzegach Batawow krążącey. Krol z Krolową i ich corki do *Weimouth* na 2. miesiące wyieżdżają. — Lord *Howe* jest tam od monarchy na kilka dni zaproszony. — Woyska cudzoziemskie w *Lizbonie* będące tak wino portugalskie polubiły, że wielu żołnierzy mundury nawet dla tego przedają. — Burze ciągłe w wielu stronach Anglii znaczne szkody porobiły. — W niedziele po południu przybył tu Posel Turecki *Ismael Farouh Effendi* z siostrzeńcem sekretarzem i tłumaczem, reszta

dworu z 20 osob składa się. Podróż swoją odprawił przez *Paryż*, gdy w sobote z *Calais* do *Dower* przypłynął w pośród wystrzałow z armat z wszelkiemi honorami woyskowemi był przyjmowany. Jak tylko do *Londonu* przybył, bywszy Posel *Jassuph Adiach Effendi* zaraz go do siebie zaprosiwszy, dał mu wspaniałą ucztę. Lord *Hawke* oczekiwał na niego w domu legacyi Tureckiey, i udarował go kilku melonami. — Zdaie się byđz daleko młodszyszy iakiego poprzednik. — *P. Persiani* udał się wczoray po południu z tłumaczem Posła do Lorda *Grenville*, dla oznaymienia o jego przybyciu.

W Irlandyi spokojność nie jest jeszcze zupełnie przywrocena i fanatyzm zapala na nowo swe pochodnie w tym nieszczęśliwym kraju. Znaczna liczba ludzi z partyi Oranistów (*Orangebois*) zgromadziwszy się w *Stewartstown* w Hrabstwie *Tyrone* złączyła się z iadzą od milicyi w wstążki orange przybraną dla obchodzenia rocznicy sławney bitwy przy *Aughrin*, przez ktorey wygranie Kościół Angielski przewagę nad Rzymkim w Irlandyi otrzymał. W pośród zabaw spostrzegli dwie lub trzy kobiety w wstążki zielone (kolor Irlandczykow) ubrane a należące do żołnierzy z milicyi *Karry* prawie zupełnie z Katolików składającej się, zedrzcć ie chcieli; z tąd przyszło do dwukrotney bitwy i strzelania, milicya *Kerry* straciwszy 10 ludzi zabitych a 30 w niewolę zabranych cofnęła się, druga zaś partya 6. ludzi utraciła, liczba ranionych z stron obydwow niewiadoma.

Stany północney Ameryki wysłały *P. Ellebridge Grey* w charakterze Posła nadzwyczajnego do Francyi, gdyż Pan *Richter Dana* godności tey nie przyjął. — Dla sypania potrzebnych fortyfikacyi w różnych prowincyach przeciw wylądowa-

niu wyznaczyły stany 200,000 dollars (1,600,000 zł: Pol:) w przypadku potrzeby 80,000 milicyi ma się zgromadzić.

Wyspa *S. Heleny* wiele bardzo przez deszcze i pochodzące z tąd wylewy ucierpiała.

Z Paryża 27 Lipca.

Redaktor wczorayszy zawiera w sobie następujący adres Rzplitey Cisalpińskiej do Dyrektoryatu R. F.

Obywatele Dyr! Skonfederowane Włochy porzuciły dawną swą postać będącą udziałem krajów zawoiowanych i przybrały postać samowładności stawiającej je w rządzie mocarstw Europy. Winne są byt swoy polityczny wielkiemu Generałowi najsławniejszego narodu, co świetnemu ich przeznaczeniu nowy blask przydaie Generał kommanderujący był już tłumaczem żarliwych westchnień naszych do wolności. Zwycięstwa armii republikańskiej były dla nas pewną rękojmią, a rząd Francuzki wysłuchawszy życzeń naszych, okazał się wiernym własnym swym prawidłem. O. Dyr: nadzieie nawet nasze przewyższyliście przywłaszczając nam konstytucyą waszą. Odalając od nas z uwagą przenikającą i prawdziwie oycowską, niebezpieczne konwulsye towarzyszące zawsze początkom rewolucyi, utwierdziliście rodzącą się wolność naszą w kolebce szczęścia. Składamy w rękach waszych, z wynurzeniem serc naszych nienaruszoną wdzięczność za tyle dobrodziejstw. Chciejcie być iey tłumaczami u Rzeplitey Francuzkiej u armii Włokiej, i u iey wodza. Były to pierwsze nasze uczucia onegdaj w dniu federacyi. Zapaliły dusze i podniosły serca nasze wśród tego imponującego i nowego widoku braterskiego zjednoczenia się. Przyieliśmy z radością i za-

przysięgliśmy konstytucyą daną nam od was. Jest ona emanacyą Rzplitey waszey. Wy losem iey i obronie przewodniczycie, tym więc miłszą dla nas staie się. Polityczna exystencya będzie w przyszłości nychwalebniejszą epoką historyi naszej, a trwanie wolności nie będzie miało innego kresu jak tylko wdzięczność samą dla Rzeczypospolitey, która nas dobrodziejstwem tym obdarzyła.

(Następują podpisy.)

Redaktor potwierdza wiadomość, że nowy minister Policyi *Le noir la Roche* urząd swoy złożył i ten od Dyrektoryatu Kommissarzowi w departamencie *Sekwany* Obywatelowi *Sotin* powierzony został.

Wczoray *Pichegru* imieniem deputacyi wyznaczony do rostrząsania odpowiedzi Dyrektoryatu względem marszu woyska ku *Paryżowi* składając rapport w Radzie 500 mówił: Deputacya zupełnie przekonana, że ciało prawodawcze przez narod cały utrzymywane niczego od iakowych chęci zdrady obawiać się nie może, zastanawiała się iedynie nad sposobami uniknienia ich w przyszłości. — Nie jest pewniejszego jak marsz kilku korpusow woyska ku *Paryżowi*, nic naturalniejszego jak ich przeznaczenie na wyprawę daleką, lecz nie też osobliwszego jak droga im przypisana. — Dyrektoryat donosił, że wydał ordynans woysku do marszu, lecz nie wiedział, kto mu stanowiska drogi oznaczył i że mu się zdawało, że w tym żadnych szkodliwych zamysłow nie było. *La Ferte Alais* i inne miejsca gdzie woyska nadsięgnęły leżą według rozmiaru w tey odległości *Paryża*, do ktorey żadne woysko stosownie do konstytucyi zbliżyć się nie powinno. Ani Dyrektoryat, ani minister wojny, nie wydał na to zlecenia lecz minister Marynar-

ki. — Jeżeli projektowano wyprawę morską i wojska te do *Breszt* przeznaczono dla czegoż je natychmiast cofnięto iak tylko o ich zbliżaniu się dowiedzieliśmy się? za co zamiast ku połnocy *Paryża*, ku południowi udały się? Dla czego gdy się tak liczna armia przy brzegach Oceanu znajduje, sprowadzać z tak daleka (od armii *Sambrji* i *Mozy*) z tak wielkim kosztem 5.000 wojska prawie zupełnie z jazdy składającego się! — Zdało się nam, iż dostrzegliśmy niektóre winne osoby, lecz milczenie prawa względem odpowiedzialności Agentów Dyrektoryatu przeszkadza nam do podania wam Ob. Reprezentanci środkow w tej mierze. — Żadna boiaźń nie dyktowała projektow, które wam deputacya podaie, gdyż mężni obrońcy oyczyzny nigdy zamiarow złych ludzi popierać nie będą, którzyby chcieli reprezentacyą narodową podzielić. — Wy odważni żołnierze nie słuchajcie zdradliwych przełożeń nieprzyjaciół Oyczyzny. Do człowieka który was kocha i szacuje, który niebezpieczeństwa wasze i sławę dzielił, należy offrzedz was przeciw wszelkim oszukaniom. Mowią wam, że rojalizm we Francyi panuje, że w Radach zasiada, lecz nie wierźcie tym zastrasającym i czerniącym powieściom. Duch miłości oyczyzny, przywiązania do Rzplitey oftygnąć nie może, zawsze odrazą ku wszystkim fakcyom przeięci iestęśmy, niech się nieprzyjaciele Rzplitey okazaą a zniszczeni zostaną. — Gdy potym O. *Pichegru* doniosł, że liczba żołnierzy w *Paryżu* od miesiąca już niepowiększyła się, lecz iest w tey sile iak bydz powinna, proponował dla zapobieżenia podobnym wprzyszłości zdarzeniom co następuje: 1) Odległość 6 Myriametrow do ktorey żadne wojsko stosownie do konstytucyi do *Paryża* lub innego

miastka, gdzie ciało Prawodawcze zasiada zbliżać się nie powinno, wymierzone ma bydz od środka miejsca, w którym ciało prawodawcze posiedzenia swoje odprawia. 2) Dyrektoryat W. ma w czasie i dekady na każdej drodze w wymierzoney odległości kazać postawić słupy z napisem „Konstytucyina granica zbliżenia się wojska.” 3) Na każdym z tych słupow ma bydz wyryty artykuł konstytucyi zabraniający sile zbroyney dalszego posuwania się. 4) Gdy wojska do tych słupow przyidą mają się zatrzymać dopoki im municypalna administracya powiatu nie przeczyta pozwolenie ciała prawodawczego do przeyscia granicy konstytucyiny. 5) Każdy kommandant wojska, przestępujący to urządzenie ma być karany iako wzruszający spokoyność publiczną, a wojsko będzie rozpuszczone i żadnego więcey żołdu nie otrzyma.

Gdy nad roztrząsaniem tego rada się zaftanawiała, *Baudin* utrzymywał, że Dyrektoryat wyk: wiedział o marszu wojska i wydał na to rozkazy z podpisem *Carnota*. Temu jednak inny deputowany zaprzeczał. Na końcu rapport deput: *Pichegru* drukować kazano i projekt jego przyjęto z tym dodatkiem, że w kraiach Rzplitey Generałowie nie mogą się daley z wojskiem posuwać nad miejsca ich komendzie powierzone, i w tychże kraiach iedna armia ku drugiey marszerować nie może tylko za wyraźnym rozkazem Ministra, mającego oraz drogę do marszu oznaczyć.

Z *Breszt* piszą, że 4 Angielskie wojenne okręty zabrały połowe naszego konwoju z 15 statkow składającego się a z żywnością i drzewem do budowy przeznaczonego z *Nantes* do *Bresztu*. 2 korwety i 1 brygantyna za eskorte służące mężnie się potykały, lecz naostatku przymu-

szone były uftąpić przemocy. Statki, które przed Anglikami uszły, do portu *Audierne* zawinęły. — Klub pod tytułem: *Cercle Constitutionel* stosownie do dekretu ciała prawodawczego, rozszedł się. — Gen: *Kellerman* z *Lugdunu* do *Chambery* pojechał. — Wojska nasze we Włoszech oświadczyły gotowość swą iż część ich zaraz do Francyi pomarszeruje gdyby zamieszania jakie wybuchnąć miały. — Wczoray Dyrektoryat wyk: przysłał pismo radzie 500 względem wieku Ob. *Barras*. Ministrowie woieny i marynarki wszelkich dla dowiedzenia się o tym sposobow używali i okazuje się, że już miał 40 lat i 3 miesiące, a zatym lata przez konstytucyą przepisane, gdy Dyrektorem obrany został. Podatek od biletow na teatr (4 gr. pol. od 1 zł. i 18 groszy) na rzecz szpitalow do 7 Listopada przedłużono. Czwarta część przychodow z koncertow, feierwerkow, gonitw o zakłady w tymże celu do skarbu ma być także oddawana.

Rada dawnych potwierdziła onegdaj dekret rady 500 zabraniający tymczasowie wszystkich klubow. Tylko jeden *Lacombe S. Michel* mówił przeciw temu. — Wczoray deputowany *Lami* wniósł w radzie 500, ażeby uchwaliła, że przeszła Konwencya Narodowa dobrze się zasłużyła oczywiście obaliwszy d. 27 Lipca rząd *Robertspierra*, zamknąwszy kluby *Jakobinow* i ocaliwszy tym samym życie jednemu millionowi ludzi. Ządam (odpowiedział *Guillemardet*) abyśmy względem tego projektu do dziennego porządku przystąpili. Jedno zgromadzenie nie powinno poprzedzającego siebie chwalić lub ganić, gdyż przez to nienawiść tylko i niezgoda pomnażałyby się. Co też nastąpiło. —

Z Paryża 27 Lipca.

Od dwóch dni wszystko się tu od-

mieniło. D. 24. większa część oświeconych oppozycyi członkow zesłała się do sali Biblioteki do ktorey wprzody nigdy nie chodzili, gdyż była zazwyczaj miejscem zgromadzenia się anti oppozycjonistow. Gdy ci ostatni przyszli zastali wszystkie miejsca od przeciwnikow zajęte, to sprawiło z początku podziwienie, rozmiano się potym, zaczęto rozmawiać powszechnie, wesoło a przynajmniej z zaufaniem i poufałością. *Dumas, Fauvilliers, Rovere, Faublanc &c.* bawili się w przyjacielskim sposobie z *Talot, Savary, Regnier, Chollet, &c.* Wczoray i onegdaj spostrzegać można było skutki tego w Radzie 500 i rapport Ob: *Pichegru*, względem zbliżenia się wojska ku *Paryżowi* z pomiarkowaniem przyjęto. — Mianowanie Ob: *Scherer* na urząd ministra wojny jest dla wszystkich miłe, gdyż jest domowym przyjacielem wielu znacznych republikanow. Jutro ambassador Turecki mieć będzie pierwszą audyencyą u Dyrektoryatu. Oddział z 40 kawaleryi ma bydz na czele wspaniałego wiazdu (stosownie do urzadzenia władzy wykonawczej) z liczną muzyką wojskową. General kommandant dywizyi ma się udać po Ambassadora, który w powozie Dyrektoryatu przyjedzie. Minister interessow zagranicznych z osobami dyplomatycznymi tu będącemi osobną część wiazdu formować mają. Ministrowie zagraniczni będą proszeni, ażeby w ubiorach ceremonialnych na Audiencyi znajdowali się. Ambassador Turecki przyszedłszy do sali g zrobi ukłony przed członkami Dyrektoryatu, które z nakrytą głową zofaną. Nastąpią potym mowy, po audiencyi minister interessow zagranicznych da uczte dla ambassadora, a warta honorowa, którą przyjechawszy do *Paryża* otrzymał ściągnięta zostanie.

Dziś i jutro ma tu być obchodzona uroczystość wolności i rocznica upadku *Roberts-pierra*. — Dyrektoryat szczegółną do tego wydał instrukcją. W obydwóch dniach wystrząły z armat z rana słyszeć się dadzą. Popołudniu zgromadzą się władze konfitycynie w Pałacu narodowym. Prezydent mieć będzie mowę, potem śpiewane będą pieśni o wolności, a wieczorem będą tańce w ogrodzie Pałacu Narodowego i na polach Elizeyfskich. —

Mamy wiadomość z *Cadix* przez *Bordeaux*, że Anglicy formalną wyprawę przeciw *Cadix* chcą przedsięwziąć, iż w *Lizbonie* 10 do 12,000. wojska ma wsiąść w tym celu na statki i kilka jeszcze regimentów z *Gibraltaru* do nich przyłączy się. Zamyśl takowy wielu jednak trudnościom podpada, gdyż w *Cadix* liczny jest garnizon i fortyfikacje bardzo mocne. — Anglicy w reszcie wszelkiego dokładają starania, ażeby flote Hiszpanów zapalić. — Słychać że minister skarbu, Ob: *Ramel* urząd swój złoży, niektorzy rozumieją, że Ob. *Montesquieu* na jego miejsce mianowany będzie. Przeszły minister wojny *Petiet* został pierwszym kommissarzem przy wojsku *Sambrzy* i *Mozy*. — Dziś przybito na tutejszych murach formalnie potwierdzoną Metrykę Dyrektora *Barras*, z ktorej się okazuje, że się urodził d. 30 Czerwca 1755. R. — Będący tu nowy Poseł Wenecki *S. Fermo* żąda przyłączenia *Wenecyi* do Rzpltey *Cisalpińskiej*.

Z *Bruxelli* 29 Lipca.

Z *Lille* donoszą, że od czasu wyjazdu do *Paryża* Ob: *Pleville* dla objęcia urzędu Ministra marynarki negocjacje o poźnienia doznają. Korrespondencya między Lordem *Malmesbury* i jego dworem bardzo jest częsta, gdyż dnia prawie nie masz w którymby kuryerow nie posyłał lub

nie odbierał. Rocznicą rewolucyi d. 9. *Thermidor* z wielką wspaniałością obchodzona tu wczoray była. — Ostatnie listy z *Lille* donoszą, że tam przybyło z *Londynu* zech kuryerow z bardzo ważnemi depaszami do Lorda *Malmesbury*.

Z *Amszterdamu* 1. Sierpnia.

Flotta nasza ieszcze z *Texel* nie wyszła pod żagle lubo Prezydent zgromadzenia narodowego w *Hadze* urzędowanie o tym donosił. Wydział marynarki żądający o tym wiadomości nie odebrał lubo w niedziele gdy wiatr był południo-wschodni znaki do wypłynienia na morze wzdłuż brzegow dane były. Zdaie się, że w ich powtarzaniu omyłka nastąpić musiała, inni rozumieją, iż to była zdrada. To przynajmniej jest pewna, że wielka flotta, ktorej dotychczas dokładnie rozeznac nie mogliśmy, lecz bez wątpienia Angielska pod Admiralem *Duncan* niedaleko się brzegow naszych okazała, i dla tej może przyczyny nasza wyjść pod żagle nie mogła. O negocjacyach w *Lille* nie szczególniejszego nie wiemy. — Pogodzenie się w *Paryżu* członkow Dyrektoryatu z członkami Rad obydwóch okazuje cudzoziemcom, że Francuzi między sobą mogą się kłócić i hałasować, lecz passye swe zawsze miłości ku oyczyźnie poświęcać umieją.

Z *Hagi* 1. Sierpnia.

Wczoray rozniesiono pogłoski, że flotta nasza na morze wypłynęła. Słyszano znaki wzdłuż brzegow a nawet i kanonadę, i Prezydent donosił o tym wielkim zdarzeniu Konwencyi wczoray po południu z dodatkiem, że tę wiadomość odebrał zeszłej nocy od kommandanta w *Scheveningen* ktory przez sygnały dowiedział się, że flotta w niedziele o 9tej wyszła pod żagle. — Wszystkie wieże i wzgórki zaraz potem napełnione były ciekawymi, którzy przez perspektywy chcieli flot-

ty dostrzedz lecz na próżno, gdy też potwierdzenia o tym z *Texel* od Kommissarza rządu *Grasveldt* nie odebrano. Zaczęto więc powszechnie o prawdzie tej pogłoski powątpiewać. Wydział interesów zagranicznych wysłał umyślnego do *Texel* i przez niego wiemy, że eskadra jest jeszcze w porcie, a znaki do wypłynienia przez omyłkę dane były. Od tego czasu wiatr znówu się odmienił i ciężciom floty przeszkadza. — Onegdaj cała Angielska flotta tak się bardzo do *Texel* zbliżyła, że ją okiem dojrzeć można było: i w stanowisku tym przez cały dzień została. — Obywatele *Leſtevenon* i *Ves uoi Steenwyck* wczoraj się w podróż do *Paryża* i *Lille* udali. Ostatni złożył dla tego swoy urząd Kommissarza skarbu — Dziś wszystkie zgromadzenia pierwiastkowe zebrały się dla wybrania reprezentantów do nowej Konwencji. Dziś będą tylko elektorowie mianowani a ci d. 8. t. m. Reprezentantów obiorą. — Naynowsze z *Lille* wiadomości, tudzież listy z *Londynu* zgodnie żadnych pomysłnych doniesień względem pokoju nie zawierają. W negocyacyach liczne i wielkie trudności zachodzą, z tym wszystkim zupełnie nadziei jeszcze nie tracimy. Z *Madrytu* piszą, że dwor tego roku podróży do *S. Jldephonse* nie odprawi, przez co oszczędzi 1,730,000 liwrow.

Z Cadix 7. Lipca. (O godzinie 8. wiecz:)

Bombardowaniem Anglików w nocy z piątego na szósty tego miesiąca jeden tylko dom zapalony został, lecz ogień wkrótce ugaszono. Nocy następującej wszystko było spokojnie, lecz o dzisiejszą w obawie jesteśmy. Z wieży w środku miasta będącej z ktorey przedmioty na morzu w odległości 12 mil strzeżone być mogą, widzimy 22 liniowych Angielskich okrętów, 3. fregaty i znaczną liczbę statków do rzucania bomb;

między temi dwa się znajdują wzięte niedawno Hiszpanom. — Admirał *Mazaredo* ciągle robi przygotowania ku obronie. Flotta nasza głęboko w port cofnęła się tak, że od bomb nieprzyjacielskich osiągniona być nie może. Zeszłej nocy tak uszkodziliśmy dwie szalupy kanonierskie nieprzyjaciela, że utonęły. — Liczba mieszkańców którzy, ztąd dla boiaźni oddalili się 35,000 wynosi.

Z Ratyzbony 22 Lipca.

Wczoraj zaczęła się de liberacya Seymu Rzeszy we wszystkich 3. Izbach względem pokoju. W Elektorckiej dawali głosy Posłowie Trewirski, Koloński, Bawarski, Hanowerki i Czeski. Pierwsi czterech oświadczyli powtornie żywe podziękowanie Cesarzowi tak za uwiadomienie Rzeszy o pożytkach dla niej umowionych w przedugodnych warunkach pokoju, iako też i wdanie się do rządu i Generalicyi Francuzkiej o wstrzymanie wybieranych rekwizycyi, a razem i życzenie ażeby Cesarz wziął na siebie zakończenie negocyacyi pokoju, gdy jednak nie chce się tego podjąć przeto wybrane już stany do deputacyi Rzeszy, mają być w pogotowiu do udania się na miejsce Kongressu mające być od Cesarza wskazane dla skończenia negocyacyi o pokoy. — Bawarski dodał, ażeby Cesarzowi polecić geograficzną i polityczną całość Rzeszy.

W Izbie Xiążęcey były dane głosy od Austryi, Bawaryi, Salzburga, Bremy, Eichstädt, Sachsen Gotha, Strazburga, Konstancyi, Augsburga, Hildesheimu, Frayingen, Passawy i Trydentu, i zgodzono się na toż co i w poprzedzającej. Hessen Darmstadt zapisał extra ordinem w protokule prozbę względem znacznych szkód w czasie wojny poniesionych.

Z Ratyzbony 27 Lipca.

Pani *de la Tour Maubourg* przyby-

ła do tego miasta chcąc do *Wiednia* iechać, w celu starania się o wolność dla swego męża i *P. de la Fayette*. Lecz odebrawszy niektóre listy, do *Drezna* się udała i wielu zapewnia, że *la Fayette* uwolniony został.

Z Coblenz 31 Lipca.

Ma tedy przechodzić korpus Francuzki składający się z 4500 ludzi i obozować będzie o mile ztąd na równinie *Metternich*. Gen: *Moreau* nie obeymie już komendy armii *Sambry* i *Mozy*, a wojsko *Renu* i *Mozelli* stosownie do nowych rozkazów ku niższemu *Renowi* już nie pociągnie.

Z Wetzlar 31 Lipca.

Dywizya Gen: *Grenier* stojąca w naszych okolicach odebrała niespodzianie rozkaz do marszu śpiesznego ku *Neuwied*, dziś jeszcze ma do *Weilburg* pociągnąć: tu tylko jedna kompania grenadyerów dla strzeżenia głównej kwatery pozostała, i ci zastąpieni będą przez oddział dywizyi Gen: *Championnet* mający tu stać garnizonem. — Gen: *Cherin* szef sztabu generalnego wczoraj tu z *Coblenz* przybył. *G. Lefevre* dziś wieczorem ma przyjechać.

Dnia 2. Sierpnia.

Gen: *Lefevre* wczoraj po południu tu przybył, — onegdaj wiele wojska Francuzkiego przechodziło przez *Giessen* i *Braunfels* zmierzając ku niższemu *Renowi*. Z *Kolonii* pisano pod d. 31 Lipca, że *G. Moche* do tego miasta przybył.

Z Algieru 26 Czerwca.

Pokoy między *Danią* i *Tripolis* już jest podpisany. Dey tutejszy bardzo jest markotny na *B* szę, nie dla tego, że pokoy zawarł, gdyż sam tego żądał, lecz że przełożenia jego z początku wojny czynione lekce ważył.

D. 11 t. m. kaper tutejszy zabrał okręt *Spiridion* naładowany metalem do łania armii z *Geny* do *Cadix* płynący. Lubo okręt ten był pod banderą *Genueńską*

i *Turecką* i miał firman *W. Sułtana*, jednakże za zdobycz sprawiedliwą uznany został, i 79 osob na nim będących w niewolę są zaprzędani.

Lubo *Ameryka* kupiła dla siebie pokoy za 800,000 piastrow zda się jednak, że zerwany będzie, gdyż przyrzeczona od niej fregata jeszcze nie przybyła.

Hiszpani zabrali okręt *Amerykański* z amunicją do *Algieru* płynący, o czym Dey dowiedziawszy się pogroził, że w przypadku nie powrocenia go, pokoy za zerwany uważać potrzeba.

Konsul *W. Brytanii* za uszkodzenie kapra *Algierskiego* od *Angielskiej* fregaty, w którym zdarzeniu 12 ludzi zginęło, 20,000 cekinów przyrzekł zapłacić.

Jeden z pierwszych Ministrów *Deia*, wpadłszy w niełaskę, nie tylko że bardzo był bity, ale nawet na śmierć skazany. Żyd pewien nazwiskiem *Marðokacz Baerł*, faworyt *Deia*, znacznie się do tego przyczynił.

Z Peterzburga 18 Lipca.

Cesarz nasz dopiero d. 15 Sierpnia do *Reval* pojedzie. — Hrabia *Panin* mianowany Posłem *Rossyjskim* do *Berlina* na miejsce *P. Kalitscheff*, był dotychczas członkiem w *Collegium* interessow zagranicznych. — *P. Kalitscheff* ma teraz do *Peterzburga* powrócić. — Hrabia *Choiseul Gouffier*, został Prezydentem *Akademii* kunsztów, a będący dawniej na tym urzędzie *P. Pusckin* jako Senator do Moskwy pojedzie.

Z Lüneburg 29 Lipca.

Krol *Szwedzki* przez *Stralsund* *Hamburg* przejeżdżał tedy incognito do *Pirmonitu* w towarzystwie z kawalerów i *Doktora Rung*, z czego wnosić wypada, że wszędzie incognito chce się zachować. — Landgraf *Hessen Kasselki* do *Pirmonitu* także pojechał. — Krol *Jmć Pruski* ma się tam do d. 16. Sierpnia zabawić.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 15 SIERPANIA R. 1797. WE WTOREK.

Z Paryża 29 Lipca.

„Wypis z protokołu sessyi Dyrektoryatu wyk: 10 *Thermidor* (28 Lipca).„

Stosownie do wyroku Dyrektoryatu względem obchodu festynu wolności, Ministrowie zeszli się do pałacu Dyrektora o godzinie 5 po południu i stanęli w sali audyencyonalney, w ktorey znajdowali się Dyrektorowie i Sekretarz generalny.

Ministrowie zagraniczni zebrałi się w drugiej sali do prywatnych audyencyi służącey.

Członki władz konstytucyjnych departamentu *Sekwany* i radni municypalności Paryzkiej zgromadzili się do sali audyencyi publicznych.

Dyrektoryat otoczony gwardyą pieszą, urzędnikami i posłańcami stanu, członkami władz konstytucyjnych, ciała dyplomatycznego, Ministrami &c. wyszedł z swego posiedzenia i udał się na dziedziniec pałacu.

Wszystko już było przygotowane: Wielki amfiteatr w śród dziedzińca był wystawiony; przyozdobiony statkami wolności, równości, mądrości i wojennymi trofeami. — Pięć krzesel na podwyższonym stały miejscu dla pięciu Dyrektorów, szosły na prawym boku dla sekretarza generalnego, inne po obuch stronach dla Ministrów, dla ciała zaś dyplomatycznego czyli Ministrów zagranicznych były po bokach i w śródku amfiteatru rozstawione, cały zaś jego obwód zajęty był od wszystkich władz konstytucyjnych. —

Muzyka Instytutu Narodowego na prawym boku amfiteatru składała orkiestrę.

Gwardya konna i piesza w dziedzińcu była uszykowana, trofea i sztandary reprezentujące zwyciężkie armie Rzplitey girlandami, liściami dębowemi i laurami przyozdobiono.

Niezmierna liczba zgromadzonego ludu napelniała cały pałac, ogrod i wszystkie okna.

Dyrektoryat w całej swey okazałości obiał miejsca swoje. W tym Minister wewnętrzny doniosł, iż Ambassador Ottomański przybył do pałacu Dyrektoryatu i oczekuje w apartamencie jednego z Dyrektorów na audyencyą.

Dyrektoryat rozkazuje Ministrowi wewnętrznemu, aby Ambassador Ottomański był w prowadzony.

Ambassador nadchodzi między Ministrami wewnętrznymi i zewnętrznymi interessow — za nim pierwszy jego sekretarz legacyi, Dragomani, i *Mahurdar*, reszta jego suity zażanawia się za nim w pewney odległości.

Skoro Ambassador zbliżył się do amfiteatru odebrawszy z rąk sekretarza *Firman* Sultana, całuje go trzy razy z uszanowaniem i trzykrotne ukłony Dyrektoryatowi czyni.

Dyrektoryat wstaje z nakrytymi głowami.

Minister interessow zewnętrznych prezentuje Dyrektoryatowi Ambassadora Ottomańskiego, ten oddaje Prezydentowi *Firman* Sultana i w języku Tureckim następną miał mowę. — Pierwszy jego Dragoman powtarza tę mowę w języku Francuzkim temi słowy.

(R)

Panujący tak chwalebnie Sultan w Państwach Otomańskich, Pan dwóch lądów i morz, najwyższy, najstraszniejszy, wielkomyślny i najpotężniejszy Cesarz, którego okazałość wyrownywa wspaniałości *Dariusza*, a panowanie panowania *Alexandra*, mój najdobroczytniejszy Pan, zlecił mi, ażebym szczerym jego przyjaciółom, najszacowniejszy i najwyższy Rzpltey Francuzkiej oddał uprzejmy ten list Cesarski, napełniony uczuciami najdoskonalszej przyjaźni i naczystszej przywiązania, i posłał mnie jako Ambassadora do niej dla powiększenia za pomocą Najwyższego przyjaźni i dobrej harmonii, które tak stałe i od niepamiętnego czasu ugruntowane były między Wysoką Portą i Francją. Oby Bog sprzyiał! a sercu memu nie będzie pożądanego w czasie mojej tu rezydencji, jak szukać środków i sposobów dla ścieśnienia związków czystej i szczerzej przyjaźni między temi dwoma wielkimi Mocarstwami.

Prezydent Dyrektoryatu tak odpowiedział.

Mości Panie Ambassadorze wysokiej Porty przyjaciółki naszej!

Sultan *Selim* posyłając W Pana abyś reprezentował osobę jego jako Ambassador zwyczajny przy rządzie Rzpltey Francuzkiej daie nam dowód szacowny swojej przyjaźni i chęci utrzymywania bez nadwężenia szczęśliwych związków trwających od tak dawnego czasu między Francją i państwem Otomańskim. Dyrektoryat wyk: niczego nie zaniedba Mój Panie Ambassadorze dla przekonania W Pana, że dzieli z nim życzenia tak pożyteczne dla obu narodów.

Mowa ta w języku Tureckim przez tłumacza Dyrektoryatu Ambassadorowi powtorzona była.

Ambassador złożywszy swój ukłon Dyrektoryatowi, usiadł na krześle wyznaczonym na prawym boku amfiteatru między Ministrami zagranicznymi.

Minister zewnętrznych interessów prezentował potym Dyrektoryatowi P. Marg: *Massimi* Ministra Pełnomocnego *Rzymu*. Ten oddawszy Prezydentowi swe listy kredencyonalne, miał mowę następną.

Obywatele Dyrektorowie!

Pośpiech z jakim jego Świętobliwość daie dowody publiczne swojej przyjaźni dla Rzpltey Francuzkiej, czyni mi honor że dla utwierdzenia iey tu jestem przysłany Jego Świętobliwość podchlebia sobie, że będziecie przekonani, o szczerości jego sentymentów, zważając z jaką punktualnością kosztem najwyższym ofiar dopełnił wszystkich umów zawartych z Rzpltą Francuzką. Jego Świętobliwość z boleścią przypomina sobie nieszczęśliwy przypadek w *Rzymie* Ob. *Basseville* Sekretarza legacyi, wiedząc, iż źle myślący końcem zerwania dobrej harmonii między dwoma Mocarstwami winili rząd w tym zdarzeniu, którego nie mogli ani przeszkodzić; muszę tu jawnie wyznać, iż sam byłem użyty, abym ile możności przykładał się do usmierzenia zburzonego ludu i wszelkie przedsię wziął środki dla zabezpieczenia Francuzów, i dania pomocy i pociechy familii tej nieszczęśliwej i niewinnym ofiarom tego smutnego zdarzenia.

Usiłowania moje nie ze wszystkim były daremne, i za wielkie to sobie poczytnię szczęście. Spodziewam się teraz być szczęśliwszym w szanownym i ważnym posłaniu, którym mnie mój Pan zaszczyca; tym zaś większą mam nadzieję, ponieważ dobra harmonia między dwoma Rządami ma na zawsze zapewnić oyczynie mojej przedmiot iey naj-

gorętszych i najszczerzych życzeń.

Przedydent odpowiada.

Moci Panie Ministrze Pełnomocny Rzymu!

Związki ktore łączyły Narod Francuzki z ludami Włoch składającymi doczesną władzę Papieża, były nad to zobowiązane ważne, aby Dyrektoryat wyk: Rzpltey miał spazniać przywrocenia onych, skore mógł to uczynić z godnością i bezpieczeństwem wzajemnym. Cieszy się iż te związki rownie dla szczęścia obu Narodow pożyteczne odnowione bydź mają, i że to są owoce pokoju tyleż sercu iego Świętobliwości co i nam miłego.

Dyrektoryat wyk: widzi z ukontentowaniem Moci Panie Ambassadorze że od iego Świętobliwości obrany iestés dla utrzymywania tej szczęśliwey harmonii.

Minister interessow zewnątrz: prezentował także Dyrektoryatowi Ob. *Boccardi* Ministra Pełnomocnego Rzpltey Genuenckiey, który tak do Dyrektoryatu przemawiał.

Obywatele Dyrektorowie!

Upoważniony na nowo, abym u Dyrektoryatu wyk: był tłumaczem uczuciow, iakimi przejęty iest narod Genuencki dla ludu Francuzkiego i iey rządu; czuję całą ważność takow go obowiązku osobliwie w tym czasie, gdy iestem powołany od rządu tymczasowego moiey oyczyzny, który ma być wiekopomną pamiątką iey odrodzenia się politycznego.

Genuencczykowie zachowywali zawsze w głębi serca swego miłość wolności; okazali to iawnie i zadziwiającym sposobem w szrod wieku terazniejszego. Byli pierwszymi w Europie w poklaskiwaniu wspaniałym usiłowaniom Francuzow dla ustalenia iey u siebie w całej światności; Ci to Genuencczykowie ogłosili teraz wolne i iawne życzenia powrotu prawideł da-

wney ich konfitytucyi, prawideł, ktore niegdys chwale im i szczęście przynosiły i iedynami były zasadami ich pomyślności.

Wielki ten akt woli narodowey od wszelkiego rodzaju obcego wpływu wolny, we wszystkich częściach kraju Genuenckiego rozpostarł się nadzwyczajnie głośnym sposobem. Zezwolenie powszechne dla nowego porządku rzeczy, radość iasniejąca na wszystkich twarzach, poświęcenie się obywateli wszystkich, duch mądrości przewodniczący czynom rządu tymczasowego, wzruszające i patriotyczne festyny, niewolnicze kajdany ktore krępowwały nieszczęśliwych Afrykanow, zgruchotane pod drzewem wolności; wszystko to oznacza tryumf sprawiedliwości i prawdy, a jutrzeńka najpiękniejszego dnia poświęca oyczyźnie moiey.

Temu to wspaniałomyślnemu narodowi, który ogłosił i z takim powodzeniem bronił nieodzowne prawa Narodow, należało być pierwszym w oddaniu im hołdu iawnego. Przytato godności tego wielkiego ludu cieszyć się z zdarzenia pamiętnego mającego na zawsze utwierdzić szczęście i chwale dawney Rzpltey.

Interessowanie się Ministra waszego w *Genui* i bohatera przewodniczego niezwyciężoney armii Włoskiej powołane od dawnego rządu naszego, końcem przypieszenia oyczyźnie naszej odrodzenia się i oney zbawienia, dowody iawne dobrowolności waszey dla narodu Genuenckiego sprawiły w nim nie wygladzone wrażenie. — Stawam tu, abym iego imieniem złożył ludowi i rządowi Francuzkiemu hołd iego szacunku. Składam tu wyrazy wdzięczności iego, i zapewnienie przyjaźni szczeroy i wieczyftey. Z dawna już ona iest ufundowana na stosunkach politycznych i handlowych, obu nar-

rodow. Otrzyma teraz nowe zatwierdzenie przez iednomyślne prawidła, zobopólne interessa i chęci wzajemne.

Nie bez najwyższego wzruszenia przychodzi mi wynurzyć te uczucia w dniu tym dla prawdziwych przyjaciół wolności wznawiającym epoki pamiętne i wiekopomne wczasie tym, w którym powszechny pokoy ma w krotce uwić zyc prace wasze; w tym momencie, w którym widzę was otoczonych świetnem reprezentantami tytu i tak potężnych Mocarstw. Sama ich tu przytomność świadczy przed zadziwionym światem zwycięztwa Francuzow, słusność sprawy, którą z tak wielką bronili sławą, i uszanowania iakie Rzplta Francuzka po całej przetrzeni tego świata odbiera.

Oby w krotce okazała widok narodu lecącego bez przeszkody do szczęśliwych powołujących ją przeznaczeń! Oby przez wysoki wpływ, zabezpieczyć mogła pokoy Europy mający utwierdzić na zawsze spoczynek i szczęście Narodów! — Te są życzenia Ob. Dyrektorowie moich wszystkich współ ziomków. Te są ich uczucia, które mam zlecenie ich imieniem wyrazić; Te są umieszczone w tych listach kredencyonalnych, które mam honor w ręce wasze złożyć.

Prezydent Dyrektoryatu odpowiedział: Obywatelu Ministrze Rzplitey Genueskiej!

Dyrektoriat Wyk: słuchał z uprzejmością wyrazy sentymentow i życzeń nowego rządu Rzplitey Genueskiej, którego jesteś tłumaczem. Cieszy się; że tak wielka odmiana bez obcego wpływu, i bez gwałtownego wstrzęsienia ukuteczniona i uorganizowaną została, i że skutek tey odmiany i:ko nam donosisz sprawia powszechne ukontentowanie ludu, który się

okazał być godnym wolności. Oby oyczyna twoja iak nayspieszniey doznawała tey pomyślności, iaką, szczęśliwe iey położenie i przemysł Obywatelow dała ma prawo spodziewania się.

Nie nie mogło być szanowniejszego dla ciebie Obywatelu iak że na nowo powołany jesteś od narodu, który swą wolność odzyskał do reprezentowania go przy wolnym mocarstwie; jest to hołd szacowny oddany tobie za godne sprawowanie pierwszego poselstwa i prawidłom ludzkości, które zawsze w pośród nas wyznawałeś.

P. *Massimi*, i Ob: *Boccardi* zasiedli potym między członkami ciała dyplomatycznego.

Minister woyny prezentował nakoniec Dyrektoryatowi Ob: *Gauthier* przysłanego od Generała kommanderującego armią *Renu* i *Mozelli* z dwoma pozostawionymi chorągiewkami zdobytymi od tey mężney armii w czasie ostatniego przeyscia *Renu*.

Na widok tych chorągwi i Ob: *Gauthier* okrytego chwalebnyimi bliźniami powszechny widok było antuzyzm i radośne okłaski słyszeć się dały. Gdy wszyscy ucichli minister woyny tak mowiał.

Ob: Dyr.! W pierwszych momentach urzędowania mego chlubno jest dla mnie, gdy ie poświęcam na oddanie wam imieniem armii *Renu* i *Mozelli* chorągwi zabranych nieprzyjacielowi podczas ostatniego przeyscia *Renu*. Dzień ten który zawsze pamiętnym będzie w dziejach woynkowych terażniejszey Francyi, wskazuje wielki widok 20 tysięcy Francuzow pod komendą wodza równie śmiałego w nacieraniu iak roztrzonego w cofaniu się, rzucających się wśród dnia na bystre nurty rzeki szerokiey i głębokiey i w ciągu nieprzerwanym 30 godzin walki, niezwa-

żających na grad kul, na żelazo i zaciętość licznie zgromadzonego nieprzyjaciela na drugim brzegu rzeki. — O jak ten widok jest imponujący, jak rozrzewniający przez bohaterkie poświęcenie się niewzruszoną stałość walecznych naszych żołnierzy wylewających krew za ojczyznę i wolność. Młody ten rycerz, wysłany od tej mężnej armii z trofeami dnia tego, okryty został w tedy chwalebne mi ranami. — Ja zaś dawniej współtowarzysz broni tych walecznych żołnierzy, mam sobie za szczęście, iż tłomaczem ich być mogę i zapewnić Dyrektoryat, że równie posłuszni prawom jak mężni w bitwach, chcą żyć wolni lub umrzeć za wolność kraju swego i konstytucją Roku 3. ktorej utrzymanie poprzysięgli.

Ob: *Gauthier* w mowie mianey potym oświadczył też samo co i minister wojny. Prezydent Dyrektoryatu odpowiedział mu.

Mężny obrońco oycyzny! Dyrektoryat W. pragnie skwapliwie ozdobić święto wolności znakami zwycięstwa przyniesionemi tu od ciebie imieniem odważnej armii *Renu* i *Nozelli*. Chorągwie te nie mogą być bez wzruszenia uważane od obywatelów kochających sławę narodu. Przypominać będą obronę twierdzy *Kehl*, sławną retyradę w roku 4 i dwa przeyscia *Renu*, ktoreby za baweczne wzięto, gdyby nie miały za świadków samych nieprzyjaciół. — Przypominać będą liczne dzieła odwagi armii, stałość iey w przeciwnościach, śmiałość i roztropność kromnego iey wodza. Waleczny obrońco! chwalebne blizny i rana ieszcze nie zaogiona, dowodzą ileś należał do prac i trumfow, ktore brzegi *Renu* wstawiły. Odbierz tę broń w dowod wdzięczności narodowej, ktorej teraz jestem tłomaczem.

Prezydent daie mu pocałowanie braterkie i ofiaruje mu imieniem Rzplitey parę pistoletow z fabryki narodowej *Wersalkiey*.

Wystrzał z armat oznaymuie początek święta wolności. — Uczniowie instytutu muzyki grają symfonią i śpiewają hymn stosowny do tej uroczystości. Dyrektoryat powstaie i Prezydent ma mowę (ktorą w przyszłej gazecie umiescimy.) Po tej mowie żywe oklaski i okrzyki: niech żyie Rzplita! słyszeć się daia. Muzyka znou gra różne symfonie i pieśni naybardziej ulubione. Poczym Dyrektoryat wstaie wrzod okrzykow niech żyie Rzplita! i powraca do swego pfacu.

W Radzie 500 dnia tegoż Prezydent stosowną do tej uroczystości miał mowę.

Z Udine 23 Lipca.

Margrabia de Gallo wkrotce jest z powrotem z *Wiednia* spodziewany. — Wojska Cesarzkie ściągają się ku naszym granicom, żadney w tym przeszkody od *Francuzow* nie doznając. — Na prożno dotychczas spodziewaliśmy się przybycia tu *G. Buonaparte*.

Z Mediolanu 25 Lipca.

Obywatel *Visconti* mianowany Ministrem pełnomocnym od Rzplitey *Cisalpińskiej* do *Francuzkiey* wkrotce z tą do *Paryżu* odiedzie. — Stosownie do wyroku naszego Dyrektoryatu, Minister skarbu *Ricci* rozkazał ażeby wszystkie komory celne będące na granicach dawney *Lombardyi* przeniesione zostały na granice nowych prowincyi *Rzplitey Cisalpińskiej* i w ieden sposob urządzone. — Wiele wojska *Francuzkiego* i *Cisalpińskiego* udało się w stan *Wenecki* i ku *Piemontowi*, powód do takowego marszu jest niewiadomy. Gazety tuteysze donoszą, że w tym ostatnim kraju zamieszania wybchnęły a szczególnie w miastach *Jurea*, *Fossano* i *Cor-*

ni, w Turynie nawet umysły są bardzo niespokojne z przyczyny drogiej żywności.

Od granic Włoskich 27 Lipca.

Wielu mniema, że Marchia Ankony przyłączona będzie tak iako Romania do Rzplitey Cisalpińskiej. — Srebra kościelne z *Werony* dane Francuzom na opłacenie kontrybucyi 10,515 funtów ważyły. Sessye municypalności Weneckiej często króć żywe bardzo bywają. Ob: *Dandolo* ieden z zapalonych demokratów wniosł projekt skonfiskowania dobr wszystkich expatrycyuszow ktorzy do kraju nie powrocili. Co przyjęto z pewnemi wyjątkami na rzecz dzieci i wierzytelow. Tenże Ob: *Dandolo* żądał, ażeby bywszy Generał nasz w Dalmacyi *Querin* i *Morosini* bywszy Inspektor wojska Weneckiego zdali sprawę z swoich czynności. Ob: *Codigari* mówił bardzo pięknie za tym ostatnim, a uczyniwszy wzmiankę o utracie Istrii, co postępkom nieuważnym municypalności przypisywał, do takowego zapału umysłów dał powód, iż się ledwie w sali bić nie zaczęto.

Od czasu ogłoszenia Rzpltey Cisalpińskiej, rząd Florencki przedsięwziął różne ostrożności środki przeciw stronnikom prawideł rewolucyjnych. W. X. 3. że rozkazał wystawić korpus o 12,000 wojska mający stać na granicach demokratycznych prowincyi. Słychać także, że twierdze Toskańskie od *Bononii* i *Modeny* ufortyfikowane być mają.

W *Genui* tytuł nawet Doży skassowano. Urząd ten sprawująca osoba będzie tylko nazywana Obywatelem Prezydentem Rządu tymczasowego. — Już tam nie mówią, Rzpłta *Genueńska* lecz Rzpłta *Ligurow*. Wiadomo albowiem, że za dawnych czasow *Ligurowie* w tym kraju mieszkali. Arcy-Biskup nawet w urzędze-

niach swoich przezwiska Rzpltey *Ligurow* używa.

Przyłączenie Romanii do Rzpltey Cisalpińskiej za staraniem Ob. *Belmonti* z *Rimigi* d. 12 t. m. skutecznione zostało.

W *Rzymie* odkryto znowunowowy spisak mający między d. 8 i 9 t. m. wybuchnąć. Dwom z sprzysięgłych przyrzekł rząd darowanie winy jeżeli wszystko wyznaią. — Potym wiele osob aresztowano.

W *Neapolu* zaburzenie coraz się pomnaża. Wielu utrzymuje, że Francuzki posel *Canclaux* w krotce może z tamąd wyiedzie. Pierwszy Sekretarz legacyi Ob. *Trové* nie miły jest dworowi. — Wiadomo jest, że był dawniey redaktorem *Monitora*.

We wszystkich miastach Włoskich gdzie się wojska Francuzkie znajdują w czasie odprawianey uroczystości d. 14 t. m. kommandanci ich, podobne mieli mowy iak *Buonaparte* w *Mediolanie*. — G. *Joubert* w *Wincency* pochwaliwszy w swojej dywizyi mężstwo przeciw nieprzyjacielowi okazane, zachęcał ią do statecznego do oyczyzny przywiązania. Francya (mówił) jest pełna podeyrzanych osob, wzbudzających troskliwość republikanow, może wkrótce pomocy waszey potrzebować będzie. Zachowaycie preto jeżeliby przyszło do powrotu za Alpy, karność woiczną, przez którą tyle zyskaliście chwały. — Dywizya *Masseny* nappierwsza przeznaczona do marszu ku Francyi, ogłosiła w *Padwie* mocny adres do Dyrektoryatu przeciw burzycielom spokojności w oyczyźnie.

Mantua i *Palmanuova* coraz bardziej są umacniane od Francuzow, zakładających tam procz tego znaczne magazyny.

Mieszkańcy *Lukki* po wielu z zapamię odprawionych radach do demokratycznego rządu zbliżają się. — Garnizon ta-

meczny Francuzki nie jest liczny.

Złączenie zupełne Rzplitey Cispadafkiej z Cisalpińską wkrótce podobno przyjdzie do skutku. Gen: *Buonaparte* Postkom pierwszej będącym na uroczystości *Związku w Medyolanie* i proszącym o jego zezwolenie w tak wielkim interesie, odpowiedział: „Cispadanie i Cisalpini są wolne narody, mogą przeto stosownie do swoich chęci między sobą robić układy;”, o czym Postowie centralną administracją urzędownie uwiadomili i już traktowanie z Dyrektoryatem Rzplitey Cisalpińskiej rozpoczęło się.

Z Bazylei 28 Lipsa.

Wczoray przybył tu sławny Gener: *Desaix* w towarzystwie szesnastu Adiutantów, i dziś rano do armii Włoskiej pojechał, dla rozmówienia się w ważnych okolicznościach z Gen: *Buonaparte*, potem znowu do armii *Renu* i *Mozelli* powroci. — Wielu rozumiało, że Kanton *Bern* poydzie za przykładem *Zurich* przywracając wszystkim skonfiskowane dobra lub kary pieniężne wzięte za opinią polityczną, lecz to nie nastąpiło, bo gdy o tym naradzano się, jeden z Magistratu uczynił uwagę, że amnestya sprzeciwiałaby się obowiązkowi te-

goż Magistratu ku Obywatelom miasta *Zurich*, i w tym kantonie ważneby skutki za sobą pociągnąć mogła, gdyż wzburzenie umysłów ludu jest bardzo znaczne, zasady wolności i równości wiele mają stronników i zdaie się, że im tylko sposobności brakuje dla okazania jawnego swych zamysłów. — Kanton *Zurich* drukował pismo usprawiedliwiając odpowiedź swoją nie pozwalającą Gener: *Buonaparte* przejścia przez kraj *Gryzonow*.

Z Frankfortu 29 Lipsa.

Pewne mamy wiadomości, że armia *Sambry* i *Mozy* z naszych okolic cofnie się, a wojsko *Renu* i *Mozelli* mieysce iey zaimie. *Moreau* z główną kwaterą do *Wetzlar* ma się przenieść, a nawet już tam przybył. — Przy *Koblencz*, *Moguncyi* i wielu innych stronach przyjaciele rządu Francuzkiego namawiają mieszkańców do podpisywania prozby o wcielenie tych krajów do Rzplitey Francuzkiej.

Arcy Xiążę *Karol* przeniesie wkrótce swoją główną kwaterę do *Weiblingen* przy *Ulm*. Wojska Cesarzkie do obozu pod *Aschaffenburg* z naszej okolicy d. 24 Sierpnia udadzą się, lecz tylko dla ćwiczenia się w obrotach wojennych.

Obwieszczenie.

Najjaśniejszy Król JMć Pruski P. N. M. łaskawie rozkazać raczył, ażeby w celu ułatwienia skompletowania bydła, Poddanym w części w ostatku nabytey Departamentu tuteyszego będącym, Cło od bydła dla ocalenia ich Inwentarzy potrzebnych, od dnia 20 m. b. w przeciągu lat trzech zakupionego ustąpione, a gdy już opłacone zostało, zwrocone było.

Takowy najwyższy rozkaz następnym sposobem wykonany będzie:

1) Każdy possessor dobr, gospodarz, lub Mieszczanin nowo nabytego kraju bydło obce za granicą lub na targach krajowych, dla skompletowania inwentarza swego, a nie dla sprzedania lub na inną potrzebę zakupić chcący, ma sobie przez Landrata Dystryktu swego, lub przez Konsyliarza wyskowno-poborowego zaświadczenie kazać bezpłatnie dać, wile bydła, to jest: koni, wołów, krow, świń, owiec, etc. iefzcze dla uzupełnienia Inwentarza wproporcją dobr i rol swych potrzebuie, lub też jako kwotę bydła zakupić mianego aktualnie ieszcze do inwentarza potrzebuie.

2) Gdy więc bydło za granicą Prus południowych kupuie, okazać ma takowe zaświadczenie na granicy, a tym sposobem oneż bez opłaty cła wpuszczone będzie. Gdy razem tyle bydła zakupi ile zaświadczenie opiewa odda też zaświadczenie do urzędu celnego, gdy zaś tylko część bydła potrzebnego zakupi, urząd celny graniczny zakonotuje oneż na zaświadczeniu, a kopią takowego zaświadczenia do rejestrow swych takoz bezpłatnie weźmie.

3) Gdy bydło na targu, już po zapłaconym od niego cła, kupuie, zgłosić się ma do urzędu celnego na onym mieyscu będącego i okaże (jak wyżej) zaświadczenie swe a oraz i kwit-

zapłaconych celi granicznych, a kwota onychże wraz z procentem celnym onemuż pieniądzm gotowem zupełnie zwrocona i nadgródzona będzie. Dan w Warszawie d. 31. Lipca 1797. Roku J. K. Mei Prus. Południowych Kamera Woyskowa i Ekonomiczna.

Obwieszczenie

Gdy wprowadzenie Owsa z Prus Południowych do Prowincyi Śląskiej, za opłatą Cła ustanowionego znowu pozwolone zostało; zaczął się Publiczność mniejszym obwieszczeniem do wiadomości o tym podać. — W Warszawie d. 29. Lipca 1797. — J. K. Mei Prus Południowych Kamera Woyskowa i Ekonomiczna.

Gdy na majątek Adama Jozefa Jana Glinieckiego dnia 8 Października 1795. zmarłego, Dzierżawcy folwarku Krolewskiego Rokacze zwanego, w Powiecie Grodzieńskim leżącego, dla niedostatku spłacenia z niego wszystkich długów, a sukcesorowie do majątku pozostałego przystąpić nie chcą, Concursus Creditorum rozpoczęły, Konsyliarz Kryminalny Labesiusz za kontraktora postanowionym, a termin powszechny Likwidacyiny na dzień 6. Września przed Deputatem Konsyliarzem de Hippel wyznaczony został, z tym ci wszyscy, którzy do Masy konkursowey, do 500 Talarów wynoszący, ex quocunque capite pretensye mieć mniemają, niniejszym zapożywiają się, ażeby w tym dniu z rana o godzinie otey przed Deputatem wyznaczonym stawili się, pretensye swoie podali, takowe usprawiedliwili i z kredytorami dopatkowemi super prioritatem postąpili, z tym zaś ostrzeżeniem, iż kiedy nie staną, do masy konkursowey nie dopuszczeni będą, wieczne milczenie nakazane im będzie, a swoiemi pretensyami na majątek inny współdziałnika albo sukcesorow jego skazani będą. Oraz urządza się niniejszym areszt publiczny, a każdemu się zakazuje, którzy od zmarłego współdziałnika cokolwiek w pieniądzach, rzeczach lub papierach u siebie mają, ażeby z tego nikomu nic nie wydawali, lecz takowe Kommissyi Regencyiny wiernie donosili i pieniądze albo rzeczy jednak z zachowaniem praw ich do tego mających, do depozytu wydali, z tym zaś ostrzeżeniem, iż gdyby posiadający takowych pieniędzy lub rzeczy o takowych zamieślał lub zatrzymał, od niego pretendowane będą, a oprócz tego prawo zastawy na tym mającego i innego prawa utraci. Dan w Białymstoku dnia 7 Kwietnia 1797. — Krolewsko Nowoschodnich Prus Regencyina Kommissya.

DONIESIENIA.

In der 2ten Classe, 7ter Berliner Lotterie sind folgende Nummern mit Gewinnsten auf meine Collecte gefallen: Nro 3251. 9765. 9799. 18225. 22927. 22937. 42367. 42382. 42395. 44210. 44211. 44244. 58711. — Die Herren Interessenten können die Gewinn Liste bei mir nachsehen, und den Gewinn empfangen. Die 3te Ziehung geschieht den 11ten Sept: a. c. und kann daher die Renovation der in der 2ten Classe liegen gebliebenen Loose nicht laenger, als bis zum 3ten Sept: a. c. anstand leiden. — Kaufloose sind bei mir für 8 Rtlr 12 ggr. in Golde zu bekommen. Warschau den 14ten August 1797. — Weisse wohnhaft in der Münzstrasse 598.

Podać do wiadomości, że po zgasłym życiu Urodzonych Antoniego Zamoyskiego i Rozalii Rozecki Matzonkow, części w Wsi Kociszewie w Ziemi Czernskiej leżącej Dziedzicow pozostało synow dwoch, jednemu Andrzej drugiemu Wincenty, ten Wincenty Zamoyski był w Milicyi Rzewuskiego czyli Ożarowskiego od lat 10. z tego kraju wyszedł, na którego porcy po Rodzicach spada, ten tedy Wincenty Zamoyski gdzieby się znajdował niech się po swoię wiadomość zgłosi.

Kamienica z Wozowniami, Stajniami, Piwnicami i sklepem przy ulicy Podwale pod Nrem 525 sytuowana, jest każdego czasu do przedania; życzący sobie icy kupna, ma się referować po wszelką informacyą do zawiadującego, tąż kamienicą w nieży mieszkałego.

Pan Wilhelm Gottlieb Scholtz, który, od czasu wyjazdu swego z Krolewca w Maju roku przeszłego 1796. o miejscu bawienia się swego, nie uwiadomił, jest mocno prozony od siostry swoiey w Gdańsku, żeby o sobie dał nieodwlocznie upewniająca wiadomość, a w powszechności przez kogokolwiek uczynione o nim oznayawanie będzie należycie zawdzięczone. — List o tym oznaymujący ma być adressowany do Krolewskiego Pruskiego Pruskiego adres-Kantoru. W Gdańsku d. 27 Lipca 1797. roku.

Pigulki arcy skuteczne na wygubienie szczurow i myszow, można każdego czasu dostać u P. Berdan, ktoren mieszka w Kamienicy JP. Kasperskiego, na dole przy ulicy Krzywe Kolo Nro 129.

Der hiesige Tuch und Boy Fabrikant Frantz Klein dessen, Fabrike in der böcherstrase Nro 2677. in Carmeliter Hause befindlich ist, macht hierdurch dem Publico bekannt, das bey ihm Fries deken für das Militir sowohl auf eine als zwey Personen in eben der art wie er bereits bey Einrichtung der hiesigen Casernen und Lazarethe für die Garnizon fertigt hat, wie auch Raucher Winter Boy von allen farben zu billigen Preisen zu bekommen sind.